

Co byste si s chutí přečetl deset minut před svým skolem?

Jakou knihu byste si přál mít v kapsáři, kdybyste sám a sám žil na pustém ostrově?

Na podobné otázky odpovídají prý lidé nadmíru obmyslně. Je velmi mnoho detektivkářů, je velmi mnoho milovníků všelijakých povídaček, ale ve zmíněných anketách bývá uváděna jen velehorská, přeslavná, nesmrtelná, olbřímí literatura, jako je bible, Rabelais nebo Homéros. — Zdá se vám, že si pánové při vyplňování dotazníků zaprášili? Myslíte, že z jakéhosi studu zapírají svůj vkus a že se každý z nich chce vytáhnout na hřbet nějakého velikána?

Nikoli! Čtenáři jsou upřímný národ, mluvívají pravdu a z celého srdce vzdávají čest nesmrtelným dílům. Bible, Homéros a Rabelais jim tanou odedávna na mysli a jednou se do těch svazků dozajista zakousnou.

Kdy to bude? Až si uloví chřipku. Až budou v penzi. Až je osud vysadí na skalisko mezi dvěma oceány.

Víte, vážený člověče, nesmrtelnost je jakási sterilizovaná nádhera a my čtenáři se jí v občanském životě vyhýbáme. Neupřeme géniům ani jediný kvítek v jejich věnci, nechceme jim pocuchat ani jedině peříčko v těch krásných perutích, ale čísti mezi dvěma pracovními dny otrásající sdělení o Od-poutaném Prometheovi, to je, abych tak řekl, neproporční. — Veleďflo! Pročpak by ne? Až budu mít usebranou mysl, moc rád si to přelousknu, ale pokud slyším, že můj kluk kňourá za dveřmi, a pokud žena bude krejčovat na jeho věčně rozdrbaných kaťatech, chci se spokojit nějakým polohlasým vypravováním o chudých a poctivých lidech. Přimhouřím oko, když to bude kapánek zvrzáno, a za cenu správné lidové orientace jsem ochoten pánům autorům odpustit jejich dočasnost. — Básníci nesmrtelní, ti výtečníci, kteří mají slavnou

definitivu na výšinách police, mi neutekou. Někdy (v hodině utišení) otevru ty jejich svazky a budu s nimi rozmlouvat o věčných věcech. Teď nikoli! Teď nemám čas! Teď musím honit živobyť! Nechte mě na pokoji! Nesmrtelnost mi zatím připomíná božskou výsadu. Dokonalost mi jde na nervy a krása s velkým K mě otravuje. — Ať dává nakladatelství Družstevní práce ke každému exempláři svých Nesmrtelných jako prémii robinsonský ostrov a můžete vzít na to jed, že bude každý rádek rozebrán!